

Postbus 401
3800 AK Amersfoort
Tel. 033-479 29 00
info@guido.nl
www.guido.nl

Examenreglement 2018-2019

VMBO

GSG Guido Amersfoort / Arnhem

september 2018

Examenreglement 2018-2019 VMBO

Hoofdstuk 1 Algemene bepalingen

Artikel 1	Begripsbepalingen
Artikel 2	Rechtsgrond en toepassing van dit reglement
Artikel 3	Indeling van het eindexamen
Artikel 4	Toelating tot het eindexamen

Hoofdstuk 2 Inhoud van het examen

Artikel 5	Examenprogramma
Artikel 6	Begrenzing vakkenpakketkeuze
Artikel 7	Eindexamen TL
Artikel 8	Eindexamen BL en KL

Hoofdstuk 3 Regeling van het schoolexamen

Artikel 9	Schoolexamen
Artikel 10	Beoordeling schoolexamen
Artikel 11	Herexamen en herkansing schoolexamen VMBO
Artikel 12	Inleveren van praktische opdrachten
Artikel 13	Examendossier

Hoofdstuk 4 Afname van het centraal examen

Artikel 14	Gecommitteerden en surveillanten
Artikel 15	Procedure rond het examen
Artikel 16	Gang van zaken tijdens het examen
Artikel 17	Gedagsregels kandidaten
Artikel 18	Beoordeling
Artikel 19	Onregelmatigheden
Artikel 20	Beroep

Hoofdstuk 5 Uitslag, herkansing en diplomering

Artikel 21	Eindcijfer eindexamen
Artikel 22	Vaststelling uitslag
Artikel 23	Uitslag
Artikel 24	Herkansing centraal examen
Artikel 25	Diploma en cijferlijst
Artikel 26	Certificaten

Hoofdstuk 6 Overige bepalingen

Artikel 27	Afwijkende wijze van examinering
Artikel 28	Bewaren examenwerk
Artikel 29	Verhinderende deelname aan het examen
Artikel 30	Slotbepaling

Hoofdstuk 1 Algemene bepalingen

Artikel 1 Begripsbepalingen

Dit examenreglement verstaat onder:

BB:	VMBO basisberoepsgerichte leerweg
CE:	het centraal examen is dat gedeelte van het examen dat als zodanig in het examenprogramma is aangeduid
CvB:	het College van Bestuur bij wie het bevoegd gezag van de school berust
CvTE	college voor toetsing en examens
CITO	centraal instituut voor toetsontwikkeling
CPE:	centraal praktisch examen
CSE:	centraal schriftelijk examen
CSPE	centraal schriftelijk en praktisch examen
Examendossier:	het examendossier bevat een overzicht van de afgelegde toetsen en uitgevoerde opdrachten, een overzicht van de resultaten en informatie over het handelingsdeel; zie art 13
Examenprogramma:	een door de minister vastgestelde zo volledig mogelijke beschrijving van de eisen waaraan examenkandidaten moeten voldoen; zie art. 5 lid 1
Examinator:	degene die belast is met het afnemen van het examen en de correctie/beoordeling van het gemaakte examenwerk
Gecommitteerde:	een gecommitteerde als bedoeld in artikel 14 lid 2 van dit reglement
Handelingsdeel:	het totaal van opdrachten gericht op reflectie en het opdoen van ervaringen
Handelingsopdracht:	een opdracht uit het handelingsdeel die naar behoren, d.w.z. voldoende, uitgevoerd dient te worden
Herkansing:	het opnieuw deelnemen aan een toets van het centraal examen of het schoolexamen
Inspectie:	de inspectie waaronder de Geref. S.G. Guido ressorteert
Kandidaat:	een ieder die door het bevoegd gezag tot het eindexamen of deeleindexamen wordt toegelaten
KB:	VMBO kaderberoepsgerichte leerweg
Directeur:	de directeur van de locatie die door het CvB gemandateerd is voor de uitvoering van het examenreglement en het programma van toetsing en afsluiting op zijn locatie
Minister:	de minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschappen
Praktische opdracht:	een opdracht die een onderdeel vormt van het schoolexamen en die wordt beoordeeld met een cijfer
PTA:	programma van toetsing en afsluiting: het overzicht van de af te leggen toetsen die betrekking hebben op het schoolexamen en de wijze waarop deze onderdelen leiden tot een beoordeling voor het schoolexamen. Een toets kan zijn: T = schriftelijke toets, P = praktische opdracht, M = mondelinge toets, H = handelingsopdracht.
RvT:	De Raad van Toezicht van de scholengemeenschap

Schooljaar:	het tijdvak dat aanvangt op 1 augustus en eindigt op 31 juli van het daarop volgend jaar
SE:	het schoolexamen is dat deel van het examen dat als zodanig in het examenprogramma is opgenomen
Sectorwerkstuk:	een vakoverstijgend en binnen een sector passend onderdeel van het schoolexamen
TL:	VMBO theoretische leerweg
Toets:	schriftelijke of mondelinge vragen en opdrachten, of een praktische opdracht
VMBO:	voorbereidend middelbaar beroepsonderwijs als bedoeld in artikel 21 van de Wet op het Voortgezet Onderwijs

Artikel 2 **Rechtsgrond en toepassing van dit reglement**

- 1 Het eindexamenbesluit VWO-HAVO-MAVO-VBO (VMBO) is van toepassing op dit examenreglement. Alle daaruit voortvloeiende rechten en plichten zijn onverkort van kracht.
- 2 Dit examenreglement is van toepassing voor elke leerweg van het VMBO, die de gereformeerde scholengemeenschap Guido aanbiedt.
- 3 Het examen wordt onder verantwoordelijkheid van het bevoegd gezag afgenomen door de directeur en de examinatoren.

Artikel 3 **Indeling van het eindexamen**

- 1 Het eindexamen kan voor ieder vak bestaan uit een schoolexamen, uit een centraal examen dan wel uit beide.
- 2 Het eindexamen VMBO bestaat uit de vakken volgens het gemeenschappelijk deel, het sectordeel en het vrije deel, zoals bepaald in de artikelen 22 t/m 25 van het Eindexamenbesluit.
- 3 Indien het examen bestaat uit een SE en een CE, heeft het SE betrekking op ongeveer 2/3 deel van het examenprogramma en het CE op ongeveer 1/3 deel.
- 4 Het schoolexamen TL omvat mede een sectorwerkstuk.
- 5 Het rooster van het centraal examen wordt tijdig aan alle kandidaten en examinatoren afzonderlijk verstrekt.

Artikel 4 **Toelating tot het eindexamen**

- 1 De directie stelt de leerlingen van het VMBO in de gelegenheid ter afsluiting van de opleiding een eindexamen af te leggen, met inachtneming van het gestelde in dit reglement en het programma van toetsing en afsluiting.
- 2 Degene die niet als leerling bij de school is ingeschreven, kan door het bevoegd gezag eveneens in de gelegenheid worden gesteld een examen af te leggen, met inachtneming van het gestelde in bovenstaand lid 1. Met betrekking tot het toelatingsbedrag is artikel 2 lid 5 en 6 van het Eindexamenbesluit van toepassing.

Hoofdstuk 2 Inhoud van het eindexamen

Artikel 5 Examenprogramma

- 1 Het examen heeft betrekking op de door de minister vastgestelde examenprogramma's waarin zijn opgenomen:
 - een omschrijving van de examenstof voor ieder eindexamenvak;
 - welk deel van de examenstof centraal(CE) zal worden geëxamineerd en over welke examenstof het schoolexamen(SE) zich uitstrekt;
 - het aantal en de tijdsduur van de toetsen van het centraal examen.
- 2 Voor de inhoud van het schoolexamen wordt verwezen naar het programma van toetsing en afsluiting (PTA). In dit programma wordt de te toetsen schoolexamenstof aangegeven, de wijze waarop de onderdelen van het schoolexamen plaatsvinden, de beoordeling en de weging van de onderdelen, alsmede de regels die aangeven op welke wijze het cijfer voor het schoolexamen bepaald wordt.
- 3 Het CvB stelt jaarlijks vóór 1 oktober het programma van toetsing en afsluiting vast.

Artikel 6 Begrenzing van de vakkenpakketkeuze

- 1 De kandidaten kiezen, binnen de daarvoor geldende regels in de school en met in achtneming van de artikelen 22 t/m 25 van het Eindexamenbesluit, de vakken waarin zij examen willen afleggen.
- 2 Voor zover de school hiertoe de mogelijkheid biedt, kunnen de kandidaten in meer dan het in de artikelen 22 t/m 25 van het Eindexamenbesluit voorgeschreven aantal vakken of in niet-verplichte delen van de examenstof examen afleggen of in vakken op een hoger niveau examen afleggen.
- 3 Wijzigingen in de keuze van vakkenpakket en/of leerwegen of verandering van niveau kunnen alleen plaatsvinden binnen de gegeven voorschriften welke vermeld staan in het PTA.
- 4 In de beroepsgerichte leerwegen van het VMBO wordt het intersectorale programma 'diensten Dienstverlening en Producten' (D&P) aangeboden.
- 5 De bepalingen in lid 1 tot en met 3 zijn van overeenkomstige toepassing op kandidaten die deeleindexamen afleggen.

Artikel 7 Eindexamen TL

- 1 Het eindexamen TL omvat de vakken genoemd in artikel 10 van de Wet op het Voortgezet Onderwijs. Het vakkenpakket bestaat uit een gemeenschappelijk deel, twee vakken uit het sectordeel en in het vrije deel twee nog niet in het sectordeel gekozen vakken.

Artikel 8 Eindexamen BB en KB

- 1 Het eindexamen BB en KB omvatten de vakken genoemd in artikel 10b van de Wet op het Voortgezet Onderwijs. Het vakkenpakket bestaat uit Nederlands, Engels, Maatschappijleer 1 en minimaal twee van de vakken biologie, economie en wiskunde.

Hoofdstuk 3 Regeling van het schoolexamen

Artikel 9 Schoolexamen

- 1 De directeur stelt jaarlijks voor 1 oktober een PTA vast. In het PTA wordt in elk geval aangegeven welke onderdelen van het examenprogramma op het schoolexamen worden getoetst, de verdeling van de examenstof over de toetsen van het schoolexamen, de wijze waarop het schoolexamen plaatsvindt alsmede de regels die aangeven op welke wijze het cijfer voor het schoolexamen tot stand komt.
- 2 Het PTA wordt samen met het examenreglement door het CvB voor 1 oktober toegezonden aan de inspectie en ter inzage gelegd aan de kandidaten.
- 3 Het schoolexamen begint in het 3^e leerjaar en wordt afgesloten voor de aanvang van het centraal examen.
- 4 Het schoolexamen voor de vakken waarin geen centraal examen wordt afgelegd en, voor zover van toepassing, het sectorwerkstuk, moeten zijn afgesloten op een datum gelegen na de aanvang van het eerste tijdvak van het centraal examen, doch uiterlijk een week voordat de uitslag wordt vastgesteld.
- 5 Het schoolexamen kan bestaan uit schriftelijke toetsen, mondelinge toetsen, praktische opdrachten en handelingsdelen.
- 6 Kandidaten van de TL zijn verplicht een sectorwerkstuk in te leveren. Het sectorwerkstuk wordt gemaakt in het vierde leerjaar.
- 7 Voor aanvang van het centraal examen maakt de directeur aan de kandidaat bekend, voor zover van toepassing:
 - a) welke cijfers hij heeft behaald voor het schoolexamen;
 - b) de beoordeling van de vakken waarvoor geen cijfer wordt vastgesteld;
 - c) de beoordeling van het sectorwerkstuk.

Artikel 10 Beoordeling schoolexamen

- 1 Het cijfer voor het schoolexamen wordt uitgedrukt in een cijfer uit een schaal van cijfers lopende van 1 tot en met 10.
- 2 Indien in een vak tevens centraal examen wordt afgelegd, worden de in het eerste lid genoemde cijfers gebruikt met de daartussen liggende cijfers met 1 decimaal.
- 3 De vakdocent is verantwoordelijk voor een correcte administratie van de door de leerlingen behaalde resultaten.
- 4 Na elke rapportperiode wordt aan de leerling een cijferkaart uitgereikt met alle tot dan toe behaalde resultaten en de gemiddelden daarvan. Na inloggen kan de leerling en zijn ouders op elk moment op de website van de school de actuele resultaten inzien.
- 5 Indien de kandidaat verandert van niveau worden de cijfers, die in beide PTA's overeenkomen, omgerekend zoals vermeld staat in het PTA. Waar dit niet voldoet dienen de toetsen dienen ingehaald te worden.
- 6 De vakken uit kunstvakken 1 en het vak lichamelijke opvoeding uit het gemeenschappelijk deel van elke leerweg moeten, om te kunnen slagen, worden beoordeeld met 'voldoende' of 'goed'.
- 7 Het sectorwerkstuk in de TL wordt beoordeeld door ten minste twee examinatoren, die de kandidaat hebben begeleid bij de totstandkoming van het sectorwerkstuk. Om te slagen moet het sectorwerkstuk beoordeeld worden met 'voldoende' of 'goed'.
- 8 Voor het vak Godsdienst moet een taak worden gemaakt als het gemiddelde cijfer voor dit vak op het laatste rapport lager is dan 5,5.

Artikel 11 Herexamen en herkansing schoolexamen

- 1 Indien een kandidaat niet aan een toets heeft deelgenomen is herkansing mogelijk, indien er een voor de docent of de schoolleiding aanvaardbare reden aan te wijzen is.
- 2 Indien een kandidaat een eindcijfer heeft behaald lager dan 6 voor het vak maatschappijleer behorend tot het gemeenschappelijke deel kunnen opnieuw een of meer delen van het schoolexamen worden afgelegd.

Het herexamen omvat het/de door de directeur aangegeven onderdeel/onderdelen van het examenprogramma. Het hoogste van de twee cijfers behaald bij de herkansing en bij de eerder afgelegde toets geldt als definitief cijfer voor het betreffende onderdeel.

- 3 De kunstvakken 1, lichamelijke opvoeding en het sectorwerkstuk zijn eveneens niet in het centraal examen opgenomen. Deze vakken worden pas afgesloten als het eindoordeel minimaal 'voldoende' is, met inachtneming van het gestelde in art. 9 lid 2.
- 4 Bij handelingsopdrachten bestaat de herkansing uit het alsnog inleveren van de oorspronkelijke opdracht aangevuld met een extra opdracht.
- 5 Handelingsopdrachten, die niet als 'voldoende' of 'goed' zijn beoordeeld, dienen zo spoedig mogelijk herkanst te worden, maar uiterlijk een week voor het inleveren van de cijfers voor het overgangsrapport in leerjaar 3. Indien aan deze voorwaarde niet is voldaan, kan geen overgang plaatsvinden. In het vierde leerjaar moeten de herkansingen plaatsvinden tot een week voor het afsluiten van het schoolexamen.

Als een toets cijfer lager dan of gelijk is aan 4,0 zal de vakdocent de toets met de leerling individueel bespreken. De mentor wordt hiervan op de hoogte gebracht en registreert dit in het LVS (Magister). De ouders/verzorgers van de leerling krijgen bericht via de mail met CC naar de mentor.

- 6 We maken onderscheid tussen praktijkvakken en theorievakken; voor de praktijkvakken geldt dat een onderdeel van een praktijktoets vaker mag worden herkanst, tot het onderdeel voldoende is.
- 7 Voor alle AVO-vakken in klas 3 en klas 4 mag uitsluitend in rapportperiode 1 en 2 één onvoldoende herkanst worden.

Artikel 12 Inleveren van praktische opdrachten

- 1 Praktische opdrachten dienen op de afgesproken data te worden ingeleverd volgens de regeling opgenomen in het programma van toetsing en afsluiting; Indien een praktische opdracht niet op tijd wordt ingeleverd wordt dit aangemerkt als een onregelmatigheid conform artikel 5 van het *examenbesluit* en derhalve wordt in een dergelijk geval opgetreden conform artikel 19 van dit examenreglement

Artikel 13 Examendossier

- 1 Het schoolexamen bestaat uit een examendossier. Het examendossier is het geheel van de onderdelen van het schoolexamen, zoals door de school is vastgesteld en bestaat ten minste uit:
 - a) het PTA;
 - b) een overzicht van de behaalde resultaten.

Hoofdstuk 4 Afname van het centraal examen

Artikel 14 Gecommitteerden en surveillanten

- 1 Aanwezigheid bij de examens is, behalve aan de examenkandidaten, surveillanten en de directie, slechts voorbehouden aan gecommitteerden en de inspectie.
- 2 Gecommitteerden zijn belast met het centraal examen overeenkomstig de door de minister gegeven richtlijnen.
- 3 Surveillanten zijn belast met het toezicht op het examen. Dit toezicht wordt verricht overeenkomstig de richtlijnen, genoemd in de artikelen 16 en 17.

Artikel 15 Procedure rond het centraal examen

- 1 Uiterlijk vier dagen voor de aanvang van de centrale examens in het eerste tijdvak deelt de directeur de kandidaat schriftelijk mee welke cijfers hij heeft behaald voor het schoolexamen alsmede een overzicht van de vakken waarin examen zal worden afgelegd.
- 2 De kandidaat controleert het in 15.1 genoemde cijferoverzicht en levert uiterlijk 3 werkdagen voor aanvang van de centrale examens een ondertekend exemplaar in bij de directeur.
- 3 Een kandidaat die een examen op hoger niveau heeft afgelegd kan vanwege een tegenvallend resultaat besluiten om gebruik te maken van de terugvaloptie, zie artikel 51a eindexamenbesluit VO. De terugvaloptie staat niet gelijk aan een herkansing. Als er eenmaal is gekozen voor het gebruik maken van de terugvaloptie telt dat cijfer mee bij de uitslagbepaling. Dit i.t.t. de gang van zaken bij een herkansing waarbij het hoogste cijfer telt (artikel 51 lid 3 Examenbesluit VO). Als de terugvaloptie niet het gewenste resultaat oplevert, kan de leerling eventueel de herkansing gebruiken om dit cijfer te repareren.

Artikel 16 Gang van zaken tijdens het examen

- 1 In het lokaal waar een examen wordt afgenomen zijn minimaal 2 surveillanten aanwezig. Het is de examinatoren en de surveillanten niet toegestaan tijdens het toezicht andere werkzaamheden te verrichten.
- 2 De surveillanten maken van iedere zitting van het centraal examen een proces verbaal op en leveren dit in bij de secretaris van het examen.
- 3 Tijdens een toets van het centraal examen worden aan de kandidaten geen mededelingen, van welke aard ook, aangaande de opgaven gedaan, tenzij dit uitdrukkelijk bepaald is door het CvTE.

Artikel 17 Gedragsregels kandidaten

- 1 De kandidaat dient uiterlijk 15 minuten voor de aanvang van een examenzitting aanwezig te zijn op de plaats waar het examen plaatsvindt.
- 2 Een kandidaat die bij een centraal examen te laat komt, mag tot uiterlijk een half uur na de aanvang van de toets tot die toets worden toegelaten. Hij levert evenwel het gemaakte examenwerk in op het daarvoor vastgestelde tijdstip.
- 3 Indien een kandidaat meer dan een half uur na de aanvang van een zitting verschijnt, mag hij niet meer deelnemen aan deze zitting. Bij een geldige reden, ter beoordeling van de directeur, is artikel 29 van toepassing. Hij dient echter wel te verschijnen op de overige zittingen van het examen.
- 4 Het meenemen van jassen, tassen, mobiele telefoons en dergelijke in het examenlokaal is niet toegestaan.
- 5 Toegestane hulpmiddelen (tabellen, woordenboeken, geluidloze rekenapparatuur, e.d.) worden gecontroleerd door de surveillanten tijdens de examenzitting.
- 6 Het examenwerk dient gemaakt te worden op gewaarmerkt papier, dat door de school is verstrekt. Er mag geen papier meegenomen worden door de kandidaat in het examenlokaal. Op elk papier dat door de school verstrekt wordt ten behoeve van het examen dient de kandidaat zijn naam en examennummer te vermelden. Van de digitaal afgenomen examens zijn de opgaven na afloop van de sessie niet beschikbaar voor de kandidaten. Bij het verlaten van de examenzaal mag er geen enkel examendocument, ook geen kladpapier, door de kandidaten meegenomen worden.

- 7 Het examenwerk wordt niet met potlood gemaakt. Dit laatste is niet van toepassing op tekeningen en grafieken. Het gebruik van correctielak is niet toegestaan.
- 8 Zonder toestemming van een surveillant mag een kandidaat gedurende een examenzitting het examenlokaal niet verlaten.
- 9 Een kandidaat die tijdens een examenzitting onwel wordt, kan onder begeleiding de examenzaal verlaten. In overleg met de kandidaat beoordeelt de locatiedirecteur of de kandidaat na enige tijd het examen kan hervatten.
- 10 Kandidaten mogen zich gedurende de examenzitting niet van hun plaats begeven. Indien zij iets nodig hebben, dienen zij door handopsteken en zo min mogelijk storend, de aandacht van de surveillant te vragen.
- 11 Kandidaten mogen, na inlevering van het examenwerk, de examenzaal verlaten vanaf een uur na de opening van de zitting. Gedurende het laatste kwartier van de zitting verlaat geen der kandidaten de examenzaal.
- 12 Gemaakt examenwerk, dat eenmaal het lokaal c.q. de examenzaal heeft verlaten, mag niet meer worden ingeleverd. Het mag niet meer door de surveillerende docent(en) worden ingenomen. Een kandidaat, die het lokaal c.q. de zaal verlaten heeft, mag niet meer worden toegelaten, ook niet wanneer hij constateert dat hij niet alle opgaven heeft gemaakt.
- 13 Deelname aan een zitting betekent dat het eenmaal gemaakte werk zijn geldigheid behoudt.
- 14 Een kandidaat dient voor de aanvang van een examenzitting zeer bijzondere omstandigheden (ernstige ziekte, overlijden) alsmede de eigen ziekteverschijnselen te melden bij de directeur. In overleg met de directeur moet van tevoren duidelijk worden vastgesteld of de kandidaat in dat geval in staat is aan het examen deel te nemen.
- 15 Kandidaten die bij een luistertoets te laat komen, worden niet meer toegelaten.
- 16 Door deelname aan een examenzitting geeft een kandidaat te kennen op de hoogte te zijn van en in te stemmen met de strekking van dit examenreglement.

Artikel 18 **Beoordeling**

- 1 De score voor het centraal examen wordt met inachtneming van de vastgestelde beoordelingsnormen in onderling overleg vastgesteld door de examinerator en de gecommitteerde.
- 2 Indien er sprake is van een praktisch gedeelte van het centraal examen is de examinerator aanwezig en beoordeelt de prestaties tijdens het maken van de praktijkopgaven en legt de bevindingen conform de richtlijnen vast.
- 3 De gecommitteerde beoordeelt het resultaat van de praktijkopgaven alsmede de verrichtingen van de kandidaat zoals blijkt uit de schriftelijke vastlegging van het in lid 2 vastgestelde.

Artikel 19 **Onregelmatigheden**

- 1 Indien een kandidaat zich ten aanzien van enig deel van het examen aan enige onregelmatigheid schuldig maakt of heeft gemaakt, kan de directeur maatregelen nemen.
- 2 De surveillant en/of examinerator stelt de betreffende kandidaat en de directeur onmiddellijk op de hoogte van de geconstateerde onregelmatigheid.
- 3 De maatregelen, bedoeld in lid 1, die afhankelijk van de aard van de onregelmatigheid ook in combinatie met elkaar genomen kunnen worden, zijn:
 - a) het toekennen van het cijfer 1 voor een toets van het schoolexamen of het centraal examen;
 - b) het ontzeggen van de deelname of de verdere deelname aan een of meer toetsen van het schoolexamen of het centraal examen;
 - c) het ongeldig verklaren van een of meer toetsen van het reeds afgelegde deel van het schoolexamen of het centraal examen;
 - d) het bepalen dat het diploma en de cijferlijst slechts kunnen worden uitgereikt na een hernieuwd examen in door de directeur aan te wijzen onderdelen.
Indien het hernieuwd examen bedoeld in de vorige volzin betrekking heeft op een of meer onderdelen van het centraal examen, legt de kandidaat dat examen af in een volgend tijdvak van het centraal examen, dan wel ten overstaan van de staatsexamencommissie.

- 4 Alvorens een beslissing ingevolge het derde lid wordt genomen, hoort de directeur de kandidaat. De kandidaat kan zich door een door hem aan te wijzen meerderjarige laten bijstaan. De directeur deelt zijn beslissing binnen drie dagen mede aan de kandidaat, zo mogelijk mondeling en in ieder geval schriftelijk. In de schriftelijke mededeling wordt tevens gewezen op het bepaalde in artikel 20. De schriftelijke mededeling wordt tegelijkertijd in afschrift toegezonden aan de ouders, voogden of verzorgers van de kandidaat indien deze minderjarig is, alsmede aan de inspectie.

Artikel 20 Beroep

- 1 De kandidaat kan binnen 3 dagen tegen een beslissing van de directeur van de school bedoeld in artikel 19 lid 3 in beroep gaan bij de door het bevoegd gezag ingestelde commissie van beroep, per adres de secretaris van de RvT, Postbus 401, 3800 AK Amersfoort.
- 2 Van de commissie mogen het CvB, de directeur en de examinatoren geen deel uitmaken. De commissie bestaat minimaal uit één lid van de RvT, één van de directeurs/teamleiders die niet met de organisatie van het examen belast is, en één lid dat geen rechtstreekse betrokkenheid bij de school heeft.
- 3 In overeenstemming met artikel 30a van de Wet op het Voortgezet Onderwijs wordt het beroep binnen drie dagen nadat de beslissing aan de kandidaat is bekendgemaakt schriftelijk ingesteld bij de commissie van beroep. De commissie stelt een onderzoek in en beslist binnen twee weken na ontvangst van het beroepsschrift, tenzij zij de termijn, met redenen omkleed, heeft verlengd met ten hoogste twee weken.
- 4 De commissie stelt bij haar beslissing zo nodig vast op welke wijze de kandidaat alsnog in de gelegenheid zal worden gesteld het eindexamen geheel of gedeeltelijk af te leggen onverminderd het bepaalde in de laatste volzin van artikel 19 lid 3. De commissie deelt haar beslissing schriftelijk mede aan de kandidaat, de ouders, voogden of verzorgers van de kandidaat indien deze minderjarig is, aan het CvB, de directeur en aan de inspectie.

Hoofdstuk 5 Uitslag, herkansing en diplomering

Artikel 21 Eindcijfer eindexamen

- 1 Het eindcijfer voor alle vakken van het eindexamen wordt uitgedrukt in een geheel cijfer uit de reeks 1 tot en met 10
- 2 De examinerator bepaalt het eindcijfer op het rekenkundig gemiddelde van het cijfer voor het schoolexamen en het cijfer voor het centraal examen. Indien de uitkomst van de berekening niet een geheel getal is, wordt dat getal indien het eerste cijfer achter de komma een 4 of lager is, naar beneden afgerond en indien dat cijfer een 5 of hoger is, naar boven afgerond.
- 3 Indien in een vak alleen een schoolexamen is gehouden, is het cijfer voor het schoolexamen tevens het eindcijfer.

Artikel 22 Vaststelling uitslag

- 1 De directeur en de secretaris van het eindexamen stellen de uitslag vast.
- 2 De uitslag luidt 'geslaagd voor het eindexamen' of 'afgewezen voor het eindexamen'.
- 3 Indien dat nodig is om de kandidaat te laten slagen, worden een of meer eindcijfers van de vakken niet bij de bepaling van de definitieve uitslag betrokken. De overgebleven vakken dienen een eindexamen te vormen.

Artikel 23 Uitslag

- 1 De kandidaat die eindexamen VMBO heeft afgelegd, is geslaagd indien hij:
 - a) voor het gemiddelde cijfer over alle vakken van het Centraal Examen (CE) een voldoende heeft.
 - b) een eindcijfer voor het vak Nederlands heeft dat niet lager is dan 5
 - c) voor ten hoogste een van zijn examenvakken het eindcijfer 5 heeft behaald en voor zijn overige examenvakken een 6 of hoger of
 - d) voor ten hoogste een van zijn examenvakken het eindcijfer 4 heeft behaald en voor zijn overige examenvakken een 6 of hoger waarvan tenminste één 7 of hoger, of
 - e) voor twee van zijn examenvakken het eindcijfer 5 heeft behaald en voor zijn overige examenvakken een 6 of hoger waarvan ten minste één 7 of hoger, met dien verstande dat het eindcijfer van het praktijkvak in BB en KB wordt meegerekend als twee eindcijfers.
 - f) heeft deelgenomen aan de Rekentoets VO.
Voor BB-leerlingen is er in 2015-2016 een pilot met een eenvoudiger rekentoets.
Voor leerlingen met Ernstige Rekenproblemen(ER), zoals dyscalculie is er een aparte toets.
- 2 In aanvulling op het eerste lid geldt tevens, conform art. 10.3, dat voor de vakken lichamelijke opvoeding en het kunstvak uit het gemeenschappelijk deel en in de TL voor het sectorwerkstuk de kwalificatie 'voldoende' of 'goed' is behaald.
- 3 De kandidaat, die eindexamen dan wel deeleindexamen heeft afgelegd en die niet voldoet aan de voorwaarden, genoemd in het eerste en tweede lid, is afgewezen, behoudens de mogelijkheid tot herkansing, bedoeld in artikel 24.
- 4 Zodra de uitslag is vastgesteld, deelt de directeur deze tezamen met de eindcijfers schriftelijk aan iedere kandidaat mede, onder mededeling van het bepaalde in artikel 24. De in de eerste volzin bedoelde uitslag is definitief indien de kandidaat geen gebruik maakt van artikel 24.

Artikel 24 Herkansing centraal examen

- 1 Iedere kandidaat heeft het recht voor één vak waarin hij reeds examen heeft afgelegd deel te nemen aan de herkansing van het centraal examen.
- 2 De kandidaat doet een schriftelijk verzoek tot herkansing aan de directeur van de school voor een door de directeur te bepalen dag en tijdstip.
- 3 Het hoogste van de cijfers behaald bij de herkansing en bij het eerder afgelegde centraal examen geldt als definitief cijfer voor het centraal examen.

- 4 Na afloop van de herkansing wordt de uitslag definitief vastgesteld met overeenkomstige toepassing van artikel 23.
- 5 Het eerste tot en met het vierde lid zijn van overeenkomstige toepassing op de vakken waarin in een examenjaar deeleindexamen is afgelegd.
- 6 Kandidaten BB en KB die deelnemen aan het CSPE kunnen door de directeur in de gelegenheid gesteld worden onderdelen van deze examens, die naar het oordeel van de directeur onvoldoende worden beheerst, opnieuw af te leggen.
- 7 Van het flexibele digitale examen mag één vak worden herkanst. Daarnaast heeft de leerling recht om het CSPE van het beroepsgerichte vak te herkansen. De herkansingen worden na het bekendmaken van de definitieve normering gepland.

Artikel 25 **Diploma en cijferlijst**

- 1 Aan de kandidaten die op grond van de definitieve uitslag zijn geslaagd, wordt het VMBO-diploma uitgereikt en een cijferlijst waarop, voor zover van toepassing, zijn vermeld:
 - a) de cijfers voor het schoolexamen en de cijfers voor het centraal examen;
 - b) het thema van het sectorwerkstuk, alsmede de beoordeling van het sectorwerkstuk;
 - c) de beoordeling van het kunstvak en het vak lichamelijke opvoeding uit het gemeenschappelijk deel;
 - d) volgens welke uitstroomvariant (TC, TD of DC) is geëxamineerd;
 - e) de eindcijfers voor de examenvakken;
 - f) de uitslag van het examen;
 - g) de leerweg die bij de uitslag is betrokken.
 - h) de uitslag van de rekentoets BB KB en TL.
- 2 Indien een kandidaat in meer vakken examen heeft afgelegd dan in de vakken die ten minste samen een eindexamen vormen, worden de vakken die niet bij de bepaling van de uitslag zijn betrokken op de cijferlijst vermeld, tenzij de kandidaat daartegen bezwaar maakt.

Artikel 26 **Certificaten**

- 1 De directeur reikt aan een definitief voor het eindexamen VMBO afgewezen kandidaat die de school verlaat en die voor een of meer vakken van dat eindexamen een eindcijfer 6 of meer heeft behaald, een certificaat uit, waarop zijn vermeld, voor zover van toepassing:
 - a) De eindcijfers voor het vak of de vakken waarvoor de kandidaat een eindcijfer 6 of hoger heeft behaald;
 - b) het thema van het sectorwerkstuk, voor zover beoordeeld met 'voldoende' of 'goed', alsmede de beoordeling zelf.

Hoofdstuk 6 Overige bepalingen

Artikel 27 Afwijkende wijze van examinering

- 1 De directeur kan toestaan dat een gehandicapte kandidaat het examen geheel of gedeeltelijk aflegt op een wijze die is aangepast aan de mogelijkheden van de kandidaat. In dat geval bepaalt de directeur de wijze waarop het examen zal worden afgelegd. De directeur doet hiervan zo spoedig mogelijk mededeling aan de inspectie.
- 2 De directeur kan toestaan dat, ten aanzien van een kandidaat die met inbegrip van het schooljaar waarin hij examen aflegt ten hoogste zes jaren onderwijs in Nederland heeft gevolgd en voor wie het Nederlands niet de moedertaal is, voor enig deel van het examen waarbij het gebruik van de Nederlandse taal van overwegende betekenis is, wordt afgeweken van de voorschriften gegeven bij of krachtens dit reglement. De directeur doet hiervan zo spoedig mogelijk mededeling aan de inspectie. De afwijking kan slechts bestaan uit een verlenging van de duur van de betreffende toets van het centraal examen met ten hoogste 30 minuten en uit het toestaan aan de kandidaat een verklarend woordenboek der Nederlandse taal te gebruiken.

Artikel 28 Bewaren examenwerk

- 1 Het werk van het centraal examen van de kandidaten wordt gedurende ten minste zes maanden na de vaststelling van de uitslag bewaard door de directeur, ter inzage voor belanghebbenden. Het examenwerk wordt niet aan kandidaten meegegeven.
- 2 Het werk van het schoolexamen van de kandidaten wordt gedurende ten minste één week na de bekendmaking van de beoordeling aan de kandidaten bewaard door de betreffende docent, ter inzage voor belanghebbenden. Kandidaten kunnen tot uiterlijk één week na de bekendmaking van de beoordeling bij de betreffende docent protest aantekenen tegen de beoordeling. Daarna wordt het examenwerk aan de kandidaten meegegeven.

Artikel 29 Verhinderung deelname aan het examen

- 1 De directeur kan, de inspectie gehoord, toestaan dat ten aanzien van een kandidaat die in het laatste leerjaar langdurig ziek is, en ten aanzien van een kandidaat die lange tijd ten gevolge van een bijzondere, van de wil van de kandidaat onafhankelijke omstandigheid niet in staat is geweest het onderwijs in alle betrokken eindexamenvakken gedurende het laatste leerjaar te volgen, het centraal examen en in voorkomend geval het schoolexamen, voor een deel van de vakken in het ene schooljaar en voor het andere deel in het daarop volgende schooljaar wordt afgelegd. In dat geval wordt het eindexamen in een vak in het eerste of tweede van deze schooljaren afgesloten.
- 2 Een kandidaat die door ziekte of om een andere reden is verhinderd aan een onderdeel van het examen deel te nemen, dient dit te melden aan de administratie van de school uiterlijk op de dag van het examen en voor de aanvang van het examen. Mondelinge of telefonische berichten van verhindering dienen binnen 48 uur schriftelijk te worden bevestigd.
- 3 Indien een kandidaat om een geldige reden, ter beoordeling van de directeur, verhinderd is aan een of meer toetsen van het examen deel te nemen, wordt hem, met inachtneming van het bepaalde in de artikelen 11 en 24, gelegenheid geboden:
 - a) de toetsen van het schoolexamen alsnog af te leggen;
 - b) het centraal examen in het tweede tijdvak te voltooien.
- 4 Indien een kandidaat in het tweede tijdvak evenzeer verhinderd is, of wanneer de kandidaat het centraal examen in het tweede tijdvak niet kan voltooien, wordt de kandidaat in de gelegenheid gesteld in het derde tijdvak ten overstaan van de staatscommissie het eindexamen te voltooien.
- 5 De directeur bepaalt in overleg met de examiner(en) wanneer de betreffende toets(en) van het schoolexamen moet(en) worden ingehaald. Hiervoor dient de kandidaat de procedure te volgen, die opgenomen is in het programma van toetsing en afsluiting.
- 6 Indien de afnamecondities van een examen een adequate beoordeling onmogelijk maken kan de directeur contact opnemen met de inspectie. De inspectie kan dan besluiten dat het werk wordt beschouwd als niet gemaakt en niet wordt beoordeeld. Alle kandidaten die aan deze sessie deelnamen hebben dan recht op het opnieuw maken/inhalen. De school zorgt ervoor dat de afnamemomenten van deze examens tijdig en schriftelijk aan de kandidaten worden medegedeeld.

Artikel 30**Slotbepaling**

- 1 Regelingen in de PTA's en de overgangsnormen zijn onverkort van toepassing, met inachtneming van dit reglement.
- 2 In gevallen waarin deze regeling niet voorziet, beslist het CvB.